

Κάρλος Ρουίθ Θαφόν

Να προσπαθήσουμε να είμαστε λίγο περισσότερο ο εαυτός μας

Το Documento επικοινωνήσε με τον συγγραφέα με αφορμή την κυκλοφορία του βιβλίου του στα ελληνικά

Συνέντευξη στην **Εμο Ντούρου**

Ο Κάρλος Ρουίθ Θαφόν θεωρείται από τους σημαντικότερους και πιο πολυδιαβασμένους ισπανόφωνους συγγραφείς των τελευταίων χρόνων. Η συνταγή της επιτυχίας του έγκεται στο γεγονός ότι καταφέρνει να κάνει την καλή λογοτεχνία υπόθεση ενός παγκόσμιου κοινού. Οι ιστορίες του, που αφορούν αδελφές πανανθρώπινες, έχουν μεταφραστεί σε δεκάδες γλώσσες, έχουν λάβει δεκάδες βραβεία και οι πωλήσεις τους ξεπερνούν τα 30 εκατομμύρια αντίτυπα. Πρόσφατα κυκλοφόρησε στα ελληνικά από τις Εκδόσεις Ψυχογίος το δίτομο μυθιστόρημά του «Ο λαβύρινθος των πνευμάτων» (μτφρ. Βασιλική Κνήτου), με το οποίο κλείνει η σάγκα του Κοιμητηρίου των Απομονημένων Βιβλίων, που περιλαμβάνει τα «Η σκιά του ανέμου», «Το παιχνίδι του αγέλαου» και «Ο αιχμάλωτος του ουρανού». «Θα ήθελα να στείλω μια μεγάλη αγκαλιά στους υπέροχους Έλληνες αναγνώστες μου και να τους ευχαριστήσω που με προσκαλούν στην καρδιά και στο μυαλό τους εδώ και τόσα χρόνια» δήλωσε μεταξύ άλλων ο Θαφόν στη συνέντευξη που έδωσε στο Documento.

Με τον «Λαβύρινθο των πνευμάτων» επιστρέφεται στον μαγικό και σκοτεινό τόπο του Κοιμητηρίου των Απομονημένων Βιβλίων. Εδώ κλείνει ο κύκλος. Ναι, αυτό είναι το μεγάλο φινά-

λε της σειράς, όπως το είχα οραματιστεί. Οπότε δεν θα επανέλθω στο Κοιμητήριο των Απομονημένων Βιβλίων. Η τετραλογία έκλεισε, ο κόσμος αυτής της ιστορίας έχει ολοκληρωθεί και τώρα οι αναγνώστες μπορούν να τον απολάσουν και να τον επισκεφτούν ξανά στο σύνολό του, όπως πάντα ήλπιζα ότι θα μπορούσε να συμβεί.

Το Κοιμητήριο των Απομονημένων Βιβλίων συνδέεται με τη σύγχρονη ιστορία της Ισπανίας.

Δεν πρόκειται συγκεκριμένο από την ιστορία της Ισπανίας. Είναι κυρίως μια μεταφορά για τη μνήμη, την ταυτότητα, τον κόσμο των ιδεών και της γλώσσας, του νου, της φαντασίας και της σημασίας που έχουν όλα αυτά στη ζωή μας.

Μέσα από τη θεματολογία των βιβλίων σας φαίνεται ότι σας ενδιαφέρει πολύ η Βαρκελώνη. Τι σας συναρπάζει σε αυτή την πόλη;

Στην πραγματικότητα δεν με συναρπάζει η Βαρκελώνη. Γεννήθηκα εκεί, αλλά έχω ζήσει το μεγαλύτερο μέρος της ενήλικης ζωής μου μακριά από αυτήν. Αποφύοισα να δημιουργήσω μια «παράλληλη» Βαρκελώνη, έναν κόσμο που ήλπιζα ότι μπορεί να μιλήσει για πανανθρώπινες ιδέες και αξίες. Η Βαρκελώνη για την οποία έγραψα σε αυτά τα βιβλία δεν υπάρχει ή δεν υπήρξε ποτέ πέρα από τη φαντασία μου. Προσπαθώ να γράψω οικογενειακές ιστορίες που να απευθύνονται στους αναγνώστες, ότι σε συγκεκριμένες εθνικές ή τοπικές ταυτότητες.

Πιστεύετε ότι η Ισπανία έχει ανακάμψει πλήρως από τη δικτατορία του Φράνκο;

Έχουν περάσει σαράντα χρόνια από τότε που πέθανε ο Φράνκο και έπεσε το καθεστώς του. Περισσότερος καιρός δηλαδή από τον χρόνο που διήρκεσε το ίδιο το καθεστώς. Λόγω όμως αποτελεί πεδίο οξυτάτων συζητήσεων, που γίνεται συνήθως με ιδιόχειλες όρους, από πολλές διαφορετικές πολιτικές πλευρές στους απεικονιστικούς αγώνες για εξουσία που χαρακτηρίζουν την ισπανική δημόσια ζωή. Ίσως τελικά όλες οι χώρες να στοιχειώνονται από την ιστορία τους.

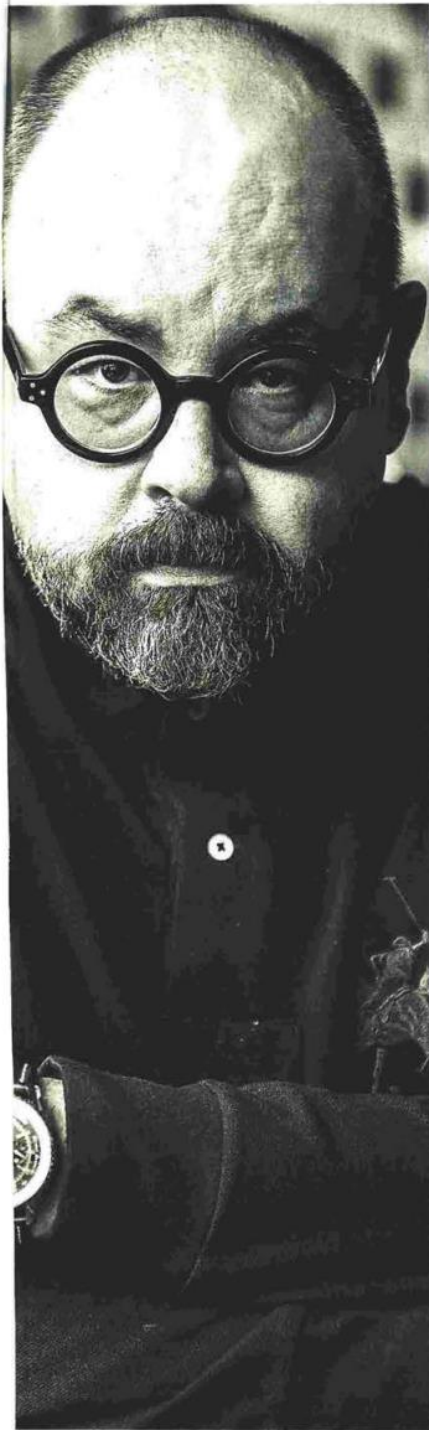
Εδώ και χρόνια ζείτε στην Καλιφόρνια. Σας λείπει η Βαρκελώνη;

Ζω στην Καλιφόρνια τα τελευταία 25 χρόνια. Επισκέπτομαι τη Βαρκελώνη, καθώς εξακολουθώ να έχω συγγενείς και φίλους εκεί, αλλά θα έλεγα ότι οι εμπειρίες μου είναι πολύ πιο συνδεδεμένες με τη ζωή μου στην Καλιφόρνια απ' ό,τι με τη Βαρκελώνη, η οποία είναι ως επί το πλείστον η πόλη της παιδικής και της εφηβικής ηλικίας μου.

Τι σας αρέσει περισσότερο στην Καλιφόρνια;

Μου αρέσει το Λος Άντζελες κυρίως για την ενέργειά του, την ποικιλομορφία του, την ευρόπια της σκέψης και όλους τους λαμπρούς ανθρώπους που έρχονται από όλο τον κόσμο εδώ για να δημιουργήσουν, να ζήσουν και να ανακαλύψουν νέα πράγματα. Γι' αυτό, είναι

για πόλη με μεγάλο κυκλοφορικό πρόβλημα.

Θα γράφατε μυθιστόρημα για το Λος Άντζελες;

Ναι, θα γράψω γι' αυτό, αν και ήδη γράφω εδώ και καιρό για τις εμπειρίες μου στο Λος Άντζελες, παρόλο που τις εντάσσω καμουφλαρισμένες σε διαφορετικά οκνηκά. Η σειρά βιβλίων που αφορά το Κοιμητήριο των Απαμονημένων Βιβλίων είναι στην πραγματικότητα μια «made in California» κατάσταση, όπως τα περισσότερα από τα βιβλία μου – εκτός από τα πρώτα δύο μυθιστορήματα για εφήβους που έγραψα στις αρχές της δεκαετίας του 1990, όταν ζούσα ακόμη στη Βαρκελώνη. Οι περισσότεροι δεν φαίνεται να καταλαβαίνουν ότι συμβαίνει αυτό, κάτι που βρίσκω αρκετά διασκεδαστικό...

Είστε ο πιο πολυδιαβασμένος μυθιστοριογράφος της Ισπανίας παγκοσμίως μετά τον Θερβάντες. Πώς νιώθετε γι' αυτό;

Δεν είναι κάτι που με απασχολεί. Είναι απλώς συγγραφές. Δεν σκέφτομαι τον εαυτό μου ως κάποιον που ανήκει στην Ισπανία ή σπουδίζω ποτέ αλλού. Είναι απλώς εγώ. Βέβαια είμαι ευτυχής και ευγνώμων στους αναγνώστες για το μεγάλο ενδιαφέρον που δείχνουν για το έργο μου, αλλά νομίζω ότι οι συγγραφείς δεν θα πρέπει να ζυδεύουν πολύ χρόνο σκεπτόμενοι αν έχουν μεγαλύτερο ή μικρότερο αναγνωστικό κοινό από άλλους. Αυτή η ενασχόληση ασπίζει την ψυχή. Βρίσκω πιο ενδιαφέρουσα ενασχόληση το να εργάζομαι και να ζω.

Μπορεί η υψηλή λογοτεχνία να είναι ταυτόχρονα και ευπώλητη;

Φυσικά. Ο Ντίκενς, ο Δουμάς, ο Ουγκώ, ο Ζολά, ο Θερβάντες, ο Σαίξπηρ... μέχρι τον Τζον Λε Καρέ και πολλούς άλλους σπουδαίους σύγχρονους συγγραφείς. Το θέμα των πωλήσεων αποτελεί ετικέτα του μάρκετινγκ. Είναι παράλογο να πιστεύουμε ότι όλοι οι επιτυχημένοι εμπορικά συγγραφείς είναι κακοί γραφιάδες, όπως είναι παράλογο να θεωρούμε ότι όλοι όσοι έγραψαν κείμενα που δεν αφορούν το κοινό ήταν άξιοι. Αυτά είναι κλισιέ που συχνά κρύβουν κακία, φθόνο, μνησικακία και άλλα σκοτεινά κίνητρα.

Σε συνέντευξή σας πριν από πέντε χρόνια στον «Independent» είχατε δηλώσει: «Δεν είμαι εθνικιστής Καταλανός, δεν είμαι εθνικιστής Ισπανός, είμαι απλώς εγώ. Η χώρα μου είναι η λογοτεχνία». Πώς νιώθετε τώρα μετά τις πρόσφατες εξελίξεις στην Ισπανία;

Εξακολουθώ να είμαι εγώ, αγαπητή μου. Πιστεύω ελικρινά ότι όλοι πρέπει να προσπαθήσουμε να είμαστε λίγο περισσότερο ο εαυτός μας και λιγότερο αυτό που θέλουν οι άλλοι να είμαστε, κυρίως πόνια για τα σκοτεινά και χρηματοθηρικά συστήματά τους. Με αυτό τον τρόπο θα οικοδομήσουμε έναν καλύτερο κόσμο. Ίσως όμως κάνω λάθος. Αυτό όμως είναι και το καλό τού να είσαι ο εαυτός σου: δεν χρειάζεται να προποθείσαι και να πιστεύεις ότι έχεις πάντα δίκιο.